

א.2 - יהושע משרת משה

Leadership & Humility: Who was Yehoshua?

5. במדבר יג:טז
 אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׁלַח מֹשֶׁה לְתוֹר אֶת־הָאָרֶץ
 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֵׁעַ בֶּרְנָוִן יְהוֹשֻׁעַ :

Those were the names of the participants whom Moses sent to scout the land; but Moses changed the name of Hosea son of Nun to Joshua.

6. רש"י שם
 (טז) ויקרא משה להושע וגוי' - הַתְּפַלֵּל עָלָיו יְהוָה יוֹשִׁיעֶךָ
 מַעֲצַת מְרַגְלִים (סוטה ל"ד)

Moses prayed for him: "May God save you from the evil counsel of the spies" (Sotah 34b).

7. רשב"ם שם
 (יז) ויקרא משה להושע בן נון יהושוע - [לא עתה קרא אותו כן, שהרי כבר קודם לכן נקרא יהושע] אלא כך פירושו. הושע בן נון שאמרנו למעלה שנקרא כן בבית אביו הוא אותו שקרא משה [יהושע] כשנעשה משרתו והפקידו על ביתו. שכך היה מנהגם, כמו ויקרא פרעה שם יוסף צפנת פענח, ויקרא לדניאל בלשצר, דהוא שמה בלטשצר כשם אלהיה :

This his does not mean that the people from then on called this man Joshua. It means that the man who had been referred to as Hosheah son of Nun in his father's house was the one whom Moses now referred to as Joshua. **The change had occurred already at the time when Moses appointed this man to be his personal valet.** It was customary to change the names of people who were promoted in rank. We find this the first time when Pharaoh changed Joseph's name to Tzofnat Paneach (Genesis 41,45) We find it again in Daniel 1,6 when Nevuchadnezzar's chief officer changed Daniel's name to Belteshazzar. This had been a reference to a Babylonian idol so named. The first time Joshua's name had been changed was in Exodus 24,13.

8. דב' לב:מד
 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַשִּׁירָה־הַזֹּאת בְּאָזְנֵי הָעָם
 הוּא יְהוֹשֻׁעַ בֶּרְנָוִן :

Moses came, together with Hosea son of Nun, and recited all the words of this poem in the hearing of the people.

9. רש"י דברים פרק לב פסוק מד
 (מד) הוא והושע בן נון - ... וְלָמָּה קוֹרְאָהוּ כָּאֵן הוֹשֵׁעַ?
 לומר שלא זָחָה דַּעְתּוֹ עָלָיו שְׂאֵע"פ שְׁתַּתְּנָה לוֹ גְּדֻלָּה הַשְּׁפִיל
 עֲצָמוֹ כְּאֲשֶׁר מִתְחַלְתּוֹ (עיי ספרי) :

And why does it (Scripture) here call him Hosea? In order to indicate that he did not become haughty, for although this dignity had been conferred upon him, he assumed a humble bearing as at the commencement of his career (cf. Sifrei Devarim 334:3).

- עמלק - שמות יז:ח-יד
- מתן תורה - שמות כד:א-ב, יב-יד
- חטא העגל - שמות לב:טו-יט, לג:יא
- פרי המרגלים - יג:ח, טז
- מינוי יהושע - במ' כז:יב-יג, טו-כא
- חלוקת הארץ - במ' לד:יז
- יום אחרון של משה - דב' לא:א-כג
- האזינו - לב:מד

1. שמות כד:יג
 (יג) וַיִּקָּם מֹשֶׁה וַיְהוֹשֵׁעַ מִשְׁרָתוֹ וַיַּעַל מֹשֶׁה אֶל־הַר
 הָאֱלֹהִים :

So Moses and his attendant Joshua arose, and Moses ascended the mountain of God.

2. רש"י כד:יג
 (יג) ויקם משה ויהושע משרתו - לא ידעתי מה טיבו של יהושע כָּאֵן, וְאוֹמֵר אֲנִי, שֶׁהָיָה הַתְּלִמִּיד מְלִנְה לְרַב עַד מְקוֹם הַגְּבֻלַת תְּחוּמֵי הָהָר שְׂאֵינוּ רְשָׁאֵי לִילָךְ מִשָּׁם וְהָלָא, וּמִשָּׁם וַיַּעַל מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֶל הַר הָאֱלֹהִים, וַיְהוֹשֵׁעַ נָטָה שָׁם אֶהְלוֹ וַיִּתְעַבֵּב שָׁם כָּל אַרְבָּעִים יוֹם, שְׁכֹן מְצִינוֹ כְּשֵׁינֵד מִשָּׁה וַיִּשְׁמַע הוֹשֵׁעַ אֶת קוֹל הָעָם בְּרַעַה (שמות ל"ב:י"ז), לְמַדְנֵי שֶׁלֹּא הָיָה הוֹשֵׁעַ עִמָּהֶם :

I am not sure in what capacity Joshua appears here, but I think that as a disciple he was accompanying the teacher as far as the place where the bounds of the mountain were marked out, whence onward he was not permitted to proceed. From that point משה וַיַּעַל מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֶל הַר הָאֱלֹהִים THE MOUNTAIN OF GOD, whilst Joshua pitched his tent there and stayed there during the whole forty days which Moses spent on the mountain. For thus we find that when Moses came down from the mountain it states, (Exodus 32:17) "and Joshua heard the voice of the people that they shouted" — from which we may infer that he was not with them in the camp.

3. ראב"ע שם
 (יג) ויקם משה מדרך הסברא כי יהושע הלך ממחנה ישראל עם משה, וישב בתחתית ההר עד רדת משה, כי הנה לא ידע דבר העגל שנעשה. ואין טעם לשאול מה אכל, כי המן סביב למחנה לקט ואכל יום יום :

We may logically conclude that Joshua left the camp of Israel with Moses and stayed beneath the mountain until Moses came down. Observe, Joshua knew nothing about the making of the golden calf. There is no reason to ask, what did Joshua eat? Joshua gathered the manna which was around the camp and ate it daily.

4. רמב"ן שם
 וַעַל דַּעְתִּי הָיָה יְהוֹשֻׁעַ מְפַלֵּל שְׂבָעִים הַזְּקֵנִים
 In my opinion, Joshua was one of the seventy elders

10. אבן עזרא דברים פרק לב פסוק מד

הוא והושע בן נון - ...וקראו הכתוב הושע - בשם שהיו כל ישראל יודעין אותו. כי מי ידע שכנה שמו משה 'הושע' כי אם קריאי מועד לבדם. ודרך הדרש ידוע:

Scripture refers to Joshua by the name of Hoshea because it was the name by which he was known to all of Israel, for who aside from the elect of the assembly knew that Moses referred to Hoshea by the name of Joshua. The approach of the midrash is known.

11. גמ' ב"ב עה. (ע"פ ספרי שם)

"וַיִּנְתְּנָה מִהוֹדֶךָ עָלָיו" - וְלֹא כָּל הוֹדֶךָ - זְקֵנִים שִׁבְאוֹתוֹ הַדּוֹר אָמְרוּ: 'פָּנֵי מֹשֶׁה כְּפָנֵי חֶמֶד, פָּנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּפָנֵי לְבָנָה' "And you shall put of your honor upon him" but not all of your honor. The elders of that generation said: The face of Moses was like that of the sun; the face of Joshua was like that of the moon.

12. מל"ב כג: לד - נ"נ ויהויקים

(לד) וַיִּמְלֹךְ פְּרָעֹה נָכָה אֶת־אֱלִיָּקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ וַתַּחַת יֹאשִׁיָּהוּ אָבִיו וַיִּסַּב אֶת־שְׁמוֹ יְהוֹיָקִים וְאֶת־יְהוֹאָחָז לְקָח וַיִּבְא מִצְרַיִם וַיָּמָת שָׁם ::

Then Pharaoh Neco appointed Eliakim son of Josiah king in place of his father Josiah, changing his name to Jehoiakim. He took Jehoahaz and brought him to Egypt, where he died.

13. מל"ב כד: יז - נ"נ וצדקיהו

(יז) וַיִּמְלֹךְ מַלְאֲכָאֵל בְּבָבֶל אֶת־מַתַּנְיָהוּ דָדּוֹ וַתַּחַתּוֹ וַיִּסַּב אֶת־שְׁמוֹ צְדָקְיָהוּ: פ

The king of Babylon appointed Mattaniah, Jehoiachin's uncle, king in his place, changing his name to Zedekiah.

14. שמות ו

(ג) וְאָרָא אֶל־אַבְרָהָם אֶל־יִצְחָק וְאֶל־יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדַּי וַיִּשְׁמֵי יְקֹוֹק לֹא נֹדַעְתִּי לָהֶם:

I appeared to Abraham, Isaac, and Jacob as El Shaddai, but I did not make Myself known to them by My name יקוק

15. במדבר א

(ה) וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יַעֲמְדוּ אִתְּכֶם לְרִאיוֹן אֱלִיצֹר בֶּן־שָׁדַיָּאור: (ו) לְשִׁמְעוֹן שְׁלֵמִיָּאל בֶּן־צֹרִי־שָׁדַי: (ז) לִיהוּדָה נַחֲשֹׁן בֶּן־עַמִּינָדָב: (ח) לְיִשָּׁשָׁר נִתְנָאֵל בֶּן־צֹעֲרָה: (ט) לְזְבוּלֹן אֱלִיאָב בֶּן־חֶלֶן: (י) לְבִנְיָמִן יוֹסֵף לְאֶפְרָיִם אֱלִישָׁמַע בֶּן־עַמִּי הַיְדוּד לְמִנְשֵׁה גְמִלְיָאֵל בֶּן־פְּדָה־צֹר: (יא) לְדָבִדָּן אֲבִיָּדָן בֶּן־גְּדֵעִי: (יב) לְלֵוִי אַחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּי־שָׁדַי: (יג) לְאֶשֶׁר פַּגְעִיָּאֵל בֶּן־עֶבְרָן: (יד) לְגָד אֱלִיסָף בֶּן־דְּעֹוֹאֵל: (טו) לְנַפְתָּלִי אַחִירָע בֶּן־עֵינָן: (טז) אֶלֶּה קְרוּאֵי הָעֵדָה נְשִׂאֵי מִטּוֹת אֲבוֹתָם רְאֵשֵׁי אֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל הֵם: